

## ORSZÁGOS KÖZMŰVELŐDÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER (OKIR)

**A projekt szükségessége**

A magyar művelődés története során létrehozott - és létrehoz - olyan egyéni és közösségi teljesítményeket, melyek nem írhatók le a művészeti és közgyűjteményi információs rendszer eszközeivel és gyakorlatával. A közművelődés helyzetének megismerése és megismertetése érdekében *szükség van a hétköznapi és „ünnepnap” művelődés eseményeiről, közösségeiről szóló információk gyűjtésére, rendszerezésére és hozzáférhetővé tételére.*

A közoktatási és közgyűjteményi szakterületek több éves fejlesztésre tekinthetnek vissza, lásd pl. a SULINET, a MOKKA, vagy a MA.M.A projekteket. A közművelődési intézmények és szervezetek ezzel szemben nem kaptak támogatást informatikai fejlesztésre, nyugodtan kijelenthetjük, hogy nullpontról indulnak. Ez a lemaradás csak úgy csökkenthető, ha az Országos Közművelődési Információs Rendszer (OKIR) az „Intelligens ország...” koncepció fontos elemévé válik és e koncepcióhoz kapcsolódó telematikai pályázati támogatási rendszerből és más forrásokból a fejlesztéshez szükséges pénzügyi alapok biztosíthatók hozzá. AZ OKIR-nak a SULINET, a MOKKA és a MA.MA projektekkel egyenrangúvá kell válnia.

Jelenleg nem áll rendelkezésre elegendő forrás, az országos telematikai pályázati keretek nyújtotta lehetőség sajnos elégtelennek látszik. Az 1998. évi pályázat kedvezőtlen tapasztalata az, hogy a fejlesztéshez szükséges minimális költségeknek csak kis részét nyerték el a pályázó közművelődési intézmények és a pályázati keretből mindössze 10 %-kal részesedtek. A pályázat előkészítése során a Közművelődési Főosztály kérte, hogy a pályázati keret harmadával (55-60 mFt) rendelkezzen a közművelődési terület, de ezt a Kulturális Örökség Főosztály nem fogadta el. Ebből következően szakmai és területi szempontból egyaránt hiányosak a feltételek az induláshoz. A következő két év telematikai koncepciójának és a rendelkezésre álló pályázati keretnek az ismeretében előre látható, hogy ez a hátrány fokozódik. Amennyiben döntő változást nem érünk el, akkor a szükséges fejlesztések költségeinek töredékét képes csak biztosítani a pályázat és az elosztás nagy területi bizonytalanságával is számolnunk kell (ti. régiók eshetnek ki belőle).

Az OKIR rendszergazdája a Magyar Művelődési Intézet, ennek megfelelően az OKIR-projekt irányítását is az MMI látja el. Első körben kapcsolódnak hozzá a megyei művelődési központok és a Budapesti Művelődési Központ (1998), második körben a városi intézmények, valamint az országos szakmai szervezetek (1999), harmadik körben a községi intézmények (2000).

**A projekt célja**

Az Országos Közművelődési Információs Rendszer egy olyan interneten elérhető „virtuális könyvtár”, mely a művelődő (az egyetemes, nemzeti, nemzetiségi kultúrát elsajátító, alkalmazó, bemutató és fejlesztő) embert és emberi közösségeket mutatja be, vagyis nemcsak a tárgyi, a tárgyiasult kultúra világát ismerhetik meg országon belül és kívül, hanem az élő kultúrát, az alkotó és újralkotó embert.

Az OKIR az ország legjelentősebb közművelődési intézményeinek és szervezeteinek tevékenységéről számot adó információs rendszer, az országos közművelődési tevékenységek és események adatbázisa. Olyan információforrás létrehozása a cél,

mely jellemző képet nyújt a hagyományörző és a nem hivatásos művészeti tevékenységekről és eseményekről, az ismeretszerző és -terjesztő, a kultúrákövetítő és közösségfejlesztő műhelyekről és szolgáltatásokról. A projekt egyik fő célkitűzése, hogy a résztvevő közművelődési intézményeket legalább *alapszintű informatikai infrastruktúrával* lássa el, hozzá alapképzést nyújtson. A csatlakozó intézmények feladata az adatbázis információkkal, adatokkal való feltöltése és karbantartása. A közművelődési rendezvények és a közművelődési tevékenységek adatbázisa nem egy szimpla naptárt vagy címtárt jelent, hanem az adatok jellemző tulajdonságai szerint tagozódik és sokféle szempont szerint lehet keresni benne. Pl. az egyik ilyen szempont az esemény, a közösség milyen hatókörrel rendelkezik (országos, regionális vagy helyi). Az adatok meghatározott köre jelenik meg a különböző web-lapokon, a teljes adatbázis pedig a belső szakmai információellátást biztosítja és a szakértői információk kapcsolatokat szolgálja. Az OKIR lehetőséget biztosít többek között az elektronikus szakmai levelezéshez, elektronikus szakfolyóirat, vagy tájékoztató és/vagy fórum szerkesztéséhez, távoktatáshoz. Az OKIR jelentős hasznot képes nyújtani a belföldi és külföldi idegenforgalom számára és nem csupán a kulturális turizmus számára, ezért célszerű az adatok kezelésének és megjelenítésének rendszerét és módját ennek figyelembevételével is alakítani. Az önálló webszerver mellett több érv szól, pl. a Soros Alapítványnál „NGO” címszó alatt futnak az önkormányzati intézmények. Hosszú távon és minél több intézmény számára a biztonságos megoldás egy ilyen szakmai összefogás lehet. Ez az együttműködés ajánlott, de önkéntességen alapul.

**A projektben indításában résztvevő intézmények:**

Az 1998. évi telematikai pályázaton támogatást nyertek: MMI, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai és Közművelődési Intézet, Budapesti Művelődési Központ, Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ Szombathely, Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ Székesfehérvár.

Telematikai pályázati támogatásban nem részesültek: Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ Pécs, Békés Megyei Művelődési Központ Békéscsaba, Kölcsey Ferenc Megyei és Városi Művelődési Központ Debrecen, Megyei Művelődési Központ Eger, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Művelődési és Ifjúsági Szolgálat Szolnok, Közművelődés Háza Kht. Tatabánya, Nógrád Megyei Közművelődési és Turisztikai Intézet Salgótarján, Pest Megyei Közművelődési Információs Központ Budapest, Somogy Megyei Művelődési Központ Kaposvár, Megyei Közművelődési Intézet Veszprém, Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ Zalaegerszeg.

A projektben résztvevők az OKIR szolgáltatásait ingyenesen ill. kedvezményesen vehetik igénybe, vagyis saját honlap részére helyet kapnak a MMI web-szerverén és eszközt, segítséget adatbázisaik építésére és karbantartására. Cserébe adatbázisaik digitalizálását és közreadását folyamatosan végzik.

**AZ OKIR 1998-2000 közötti céljai**

1998.

A központ (önálló webszerver) folyamatos, megbízható üzemeltetéséhez szükséges feltételek (szoftver, hardver eszköz-

zök, egyéb üzemeltetési költségek) kialakítása a Magyar Művelődési Intézetben ajánlatkérés és ajánlattétel alapján.

A résztvevő - megyei közművelődési szolgáltatást végző - intézmények adatbázisainak kialakítása, egységesítése.

Szükséges segédadatbázisok készítése (helységnévtár, együttesek, személyek).

Szoftverfejlesztés.

Oktatás indítása a résztvevő közművelődési szakemberek számára.

Felhasználói kiadvány (módszertani segédanyag) készítése a közreműködő közművelődési szakemberek számára.

1999.

A központ folyamatos, megbízható üzemeltetéséhez szükséges feltételek biztosítása, az adatbázisok és a multimédia alkalmazások jelentős növekedése esetén a központi szerver bővítése (memória és tárolóegységek).

A megyei közművelődési szolgáltatást ellátó intézmények számítástechnikai infrastruktúrájának továbbfejlesztése, városi közművelődési intézmények bekapcsolása az OKIR-ba.

Adatbázisok építése és karbantartása, szoftverfejlesztés.

Oktatás az újonnan bekapcsolódó (városi) közművelődési szakemberek számára régióként.

Felhasználói kiadvány (módszertani segédanyag) készítése a közreműködő közművelődési szakemberek számára.

2000.

A központ folyamatos, megbízható üzemeltetéséhez szükséges feltételek biztosítása.

Nagymennyiségű multimédia alkalmazás futtatására alkalmas CD-ROM juke-boksz beszerzése a központi szerverhez.

Községi intézmények bekapcsolása az OKIR-ba.

Oktatás, képzés az újonnan belépő tagok (községi intézmények munkatársai) számára régióként.

Felhasználói kiadvány (módszertani segédanyag) készítése a közreműködő közművelődési szakemberek számára.

Véleményem és becslésem szerint az alábbi költségekre lesz szükség a projekt eredményes megvalósításához. A fejlesztésben érdekelt kollégák (intézményvezetők és intézményi informatikusok véleményére számítok, továbbá a projekt iránt érdeklődő, segítő szakemberek véleménye alapján szeptemberben várható egy szakmailag elfogadható és elfogadott OKIR-projekt megfogalmazás. Ebben is állapodtunk meg az MMI-ban tartott legutolsó informatikai megbeszélésen, tehát várom az észrevételeket és javaslatokat.

#### Költségek (Mft)

	1998.	1999.	2000.
Telematikai pályázat	16	150	300
Megyei intézmények kiegészítő támogatása	30 (akik pályázaton nem nyertek)	(telematikai pályázati eredményektől függ)	(telematikai pályázati eredményektől függ)
Egyéb és saját forrás (adatgyűjtés, digitalizálás stb)	20	70	100

